

PODLASKIE

2621

1. Obiekt

W I A T R A K holenderski

2. Czas powstania

1930r

3. Miejscowość

A U L ~~A~~ N K O W S Z C Z Y Z N A

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres ^A Aulankowszczyzna
gm. Korycin

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo białostockie

gmina Korycin

pow. sokółka

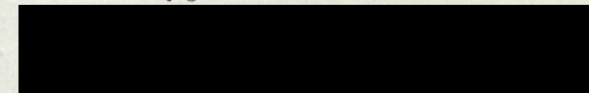
6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

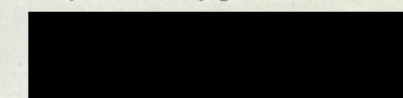
województwo białostockie

powiat Sokółka

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

10. Rejestr zabytków

Nr A-432 data 22 III 79r.

autor zdjęć Mieczysław Pawlik
data wykonania 25.10.1977r
miejsce przechowywania negatywów BBiDZ w Białymstoku

Według informacji obecnego właściciela [REDACTED] projektantem i budowniczym obiektu był /.../ Olchanowski z Marchelówki, konsultantem Ludwik Bartulewicz. Wiatrak pracował nieprzerwanie do 1948r. W 1948r właściciel przebudował go na młyn elektryczny. Obecnie wiatrak pracuje sporadycznie wyłącznie na potrzeby właściciela.

Wiatrak został usytuowany ok. 200m za wsią po prawej stronie drogi do Janowa. Znajduje się w krajobrazie otwartym i równinnym. Bryła obiektu posiada kształt ostrosłupa ściętego o podstawie foremnej ośmioboku i ścianach zwężających się ku górze. Podstawą obiektu jest fundament ułożony luźno z polnych kamieni. Belki podwalin połączone są ze sobą w kształcie foremnej ośmioboku na nakładkę ukośną jednostronną. Konstrukcję ścian - słupowo - ryglową - tworzy osiem narożnych słupów, dołem wczopowanych w naroża podwalin, a górą zwieńczonych oczepem. Słupy na wysokościach poszczególnych kondygnacji połączone są poziomymi belkami - ryglami - i ukośnymi zastrzałkami. Stropy obiektu zostały wykonane z belek /18 x 18 cm/ powiązanych z słupami nośnymi oraz pokryte deskami o grubości 30mm. Wiatrak z zewnątrz pokryty jest pionowymi deskami oraz wiórami. Wiatrak nie posiada podpiwniczenia. Wewnątrz podzielony jest na trzy kondygnacje użytkowe. Na parterze znajdowały się urządzenia do końcowej obróbki mlewa oraz mechanizmy poruszające wrzeciono napędzające górny kamień młyński. Obecnie znajduje się tu śrutownik i mlewnik walcowy poruszany silnikiem elektrycznym. Na pierwszym piętrze znajdowało się złożenie kamieni młyńskich oraz urządzenia zasypowe. Na drugim piętrze znajdowało się dość skomplikowane urządzenie do ręcznego ustawiania głowicy do kierunku wiatru. Głowica wiatraka /czapa/ spoczywa na oczepie wiatraka za pomocą drewnianego łożyska rolkowego. Składa się ono z dwóch dębowych krążyn, pomiędzy którymi znajdują się dębowe rolki o średnicy 100mm. Na górnej krążynie spoczywa konstrukcja dachu typu namiotowego pokrytego blachą. Na poddaszu znajduje się wał skrzydłowy z kołem pałecznym. Koło to zazębia się z kołem zębatym zamocowanym na pionowym wale sztorcowym. Wał ten biegnąc przez wszystkie kondygnacje obiektu przenosi ruch obrotowy na złożenie kamieni i inne mechanizmy wiatraka.

<p>14. Kubatura</p> <p>ok. 324 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>ok. 164m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>przemiał zboża</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>sporadyczny przemiał zboża na śrutę</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W okresie eksploatacji młyna wietrznego prowadzono prace konserwatorskie związane z wykorzystaniem energii wiatru. Po 1948r wiatrak jest wykorzystywany jako młyn elektryczny. W związku z tym zdemontowano złożenie kamieni, a zainstalowano śrutownik. Zmieniono również pokrycie dachu z gołtów na blachę.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Ogólnie wiatrak znajduje się w bardzo dobrym stanie. Wynika to z dobrego pokrycia dachu i ścian bocznych. Ponadto wiatrak jest sporadycznie eksploatowany i stąd na bieżąco konserwowany. Wiatrak nie posiada skrzydeł oraz mechanizmów tradycyjnego młyna wiatrowego.</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Zakonserwowanie pozostałych mechanizmów przemiałowych, które wykorzystywały energię wiatru.</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Negatywy w zbiorach BBiDZ w Białymstoku
nr D/33/1298/1,2,3

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Dr inż. Mieczysław
Pawlik

26. Sprawdził

1.Miejscowość
AULAKOWSZCZYNA

2.Obiekt (nazwa jak w karcie)
WIATRAK holenderski

3.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego
Aktualizacja stanu zachowania obiektu, czerwiec 2001.

4.Adres:
Aulakowszczyzna

5.Przynależność administracyjna:
województwo: podlaskie
powiat: sokólski
gmina: Korycin

8.Właściciel i jego adres:
[REDAKCE]

9.Użytkownik i jego adres:
j. w.

19.Stan zachowania:
Wiatrak w stanie dobrym. Obiekt nieużytkowany.
Zmiana pokrycia dachowego na blachę cynkowaną.
Część boków ścian obita blachą.
Brak mechanizmów napędowych (silniki elektryczne).

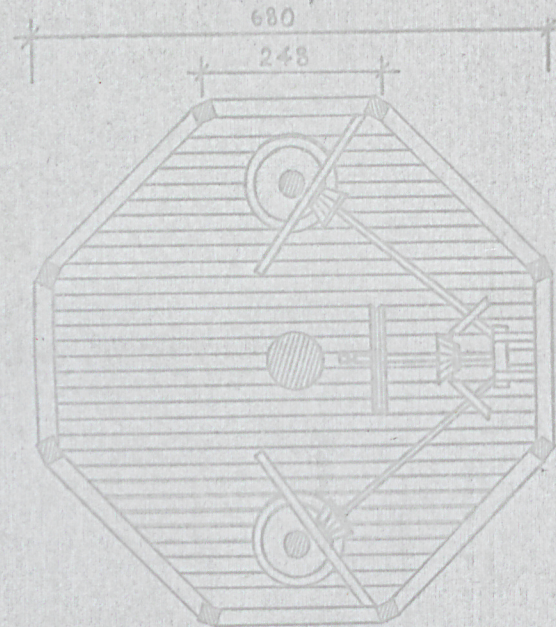

Wkładkę założył: Grzegorz Ryżewski (ROSIOŚK Białystok), czerwiec 2001
(imię, nazwisko, data)

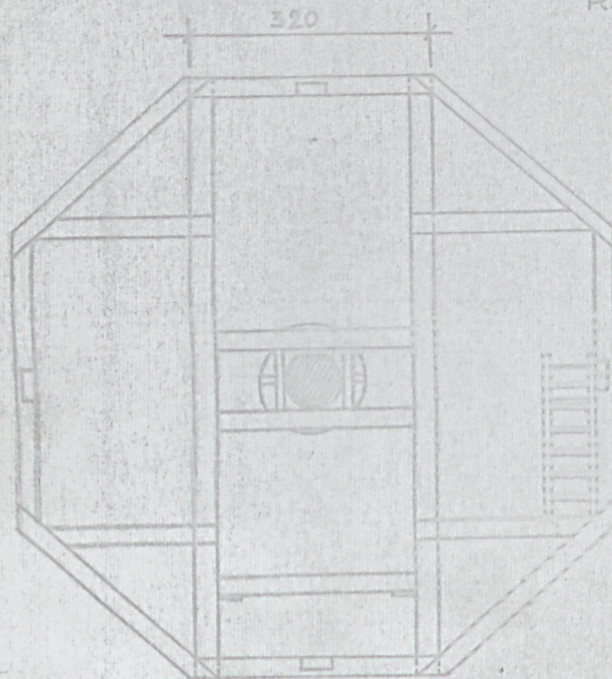
Wzór ODZ 1

Miejsce przechowywania negatywów: ROSIOŚK Białystok

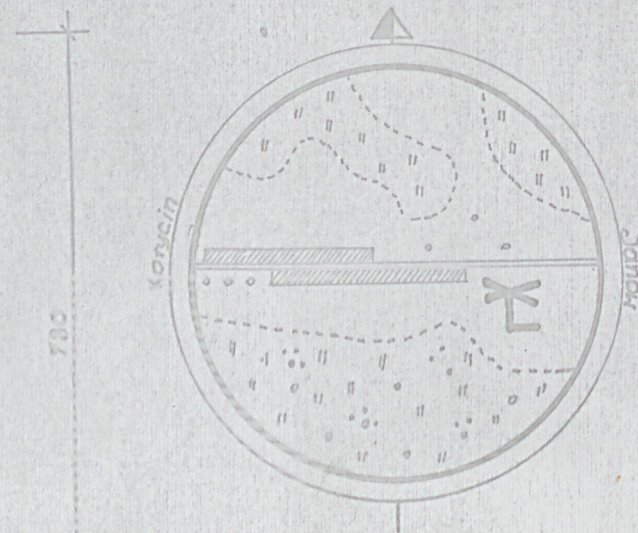

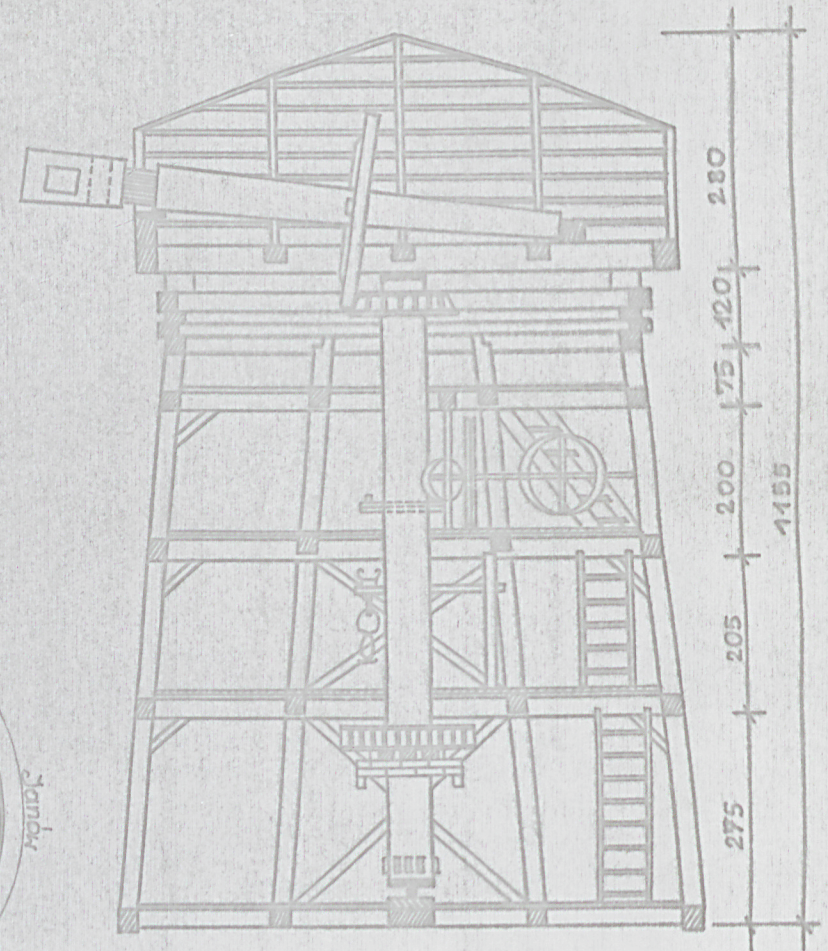
RZUT III KONDYGNACJI

RZUT I KONDYGNACJI

SZKIC ORIENTACYJNY
SKALA 1:25000

PRZEKRÓJ PIONOWY

A ~~W~~ E K O W S Z C Z Y Z N A

Wiatrak holenderski

